

w miesiąc” albo „jak poderwać najładniejszą dziewczynę w klasie” – mówi Garapich. – Eksplozja ta związana jest z luką, jaka powstała w wyniku załamania się tradycyjnych wierzeń i kultur. Dawniej ludzie znali odpowiedzi na te pytania od dziecka,

nie deszcz; trzeba wrzucić kogoś do wulkanu, aby przebłagać bóstwo w nim mieszkające, aby nie było erupcji, itd. Jak już dawno zauważyli antropolodzy myślenie magiczne w swoich oczekiwaniach i strukturach podobne jest do myślenia nauko-

z głównych źródeł legitymizacji wiedzy jest nauka – dodaje.

Nowoczesny wymiar owego działania magicznego polega też na skierowaniu go ku sobie, maksymalnej indywidualizacji i operowania językiem rynku: sukces, realizacja, kariera, wpływanie na innych, etc.

– Kiedyś ludzie wierzyli w bogów, moce natury, duchy a w chwilach zwątpień kierowali się do starszyny, szamanów, odprawiali rytuały i kryzys mijał. Dzisiaj żyjemy w tak zindywidualizowanym i konsumpcyjnym społeczeństwie, że wmawia się nam, że kryzys, zwątpienie, lęk, słabość to patologia to rodzaj choroby, z którą trzeba sobie poradzić, wyleczyć, pokonać. Dlatego też to właśnie psychologia jest tak żyznym terenem różnego rodzaju auto-terapii, technik samopomocy etc. – objaśnia szerzej doktor antropologii Michał Garapich.

Magia NLP polega na operowaniu, onieśmielaniu ludzi swoim pseudonaukowym blichtrzem, ale w tym tkwi właśnie jej efekt, gdyż wówczas ludzie rzeczywiście mogą pewne rzeczy w swoim postępowaniu poprawić czy jakoś polepszyć swoje kognitywne umiejętności

bo kultury były w miarę sztywne i proces socjalizacji miał charakter totalny, nie tak jak teraz, gdy uczymy się z różnych źródeł przez całe życie – wyjaśnia.

Upraszczać można tę opowieść ułożyć tak: kiedyś ludzie wierzyli w magiczne moce przyrody oraz to, że za pomocą pewnych konkretnych działań można na przyrodę wpłynąć – trzeba zatańczyć i spad-

wego m.in. w tym, że zakłada, istnienie konkretnych i przewidywalnych związków przyczynowo skutkowych. – Obecnie nie bardzo wypada wierzyć w gusa czy czary – mówi dr Michał Garapich. – Pojawiają się rodzaje magicznych działań, które są silnie pokryte naukowym blichtrzem, terminologią, zawyłymi konceptami i quasi teoriami, gdyż współcześnie jedną

KTO ZA?

– Z naszych kursów korzysta Każdy, kto ma na to ochotę – mówi Szymon Berberka z MateuszGrzesiak.tv, jednego z największych firm prowadzących szkolenia NLP. – Spotykałem prezesów sporych firm jak i licealistów. Osoby mające zarówno 9 jak i 70 lat – dodaje.

Berbeka przekonuje również, że – To nie szkolenie ma mieć wpływ na »

